

minister, maae vi absolut glæde os over det Resultat, vi have naaet, og det er min Overbeviisning, at, naar der fremdeles maa blive arbeidet frem med god Villie og i den samme Aand, ville vi her naae en Plan, der vil blive tilfredsstillende for Armeen og Landet. Det, hvorpaa jeg væsentligst støtter min Antagelse, at Armeen efter denne Plan vil kunne udvikle et kraftigt Forsvar, er den fremstridende Uddannelse, som vil blive vore Folk tildeel. Vi faae ikke den lange Tjenestetid, vi have havt tidligere, men til Gjengæld derfor bliver den Tid, hvori Folkene nu ville komme ind, fra Begyndelsen anvendt saaledes, at deres Uddannelse kan gaae gradvæis fremad; naar de have lært, hvad de maae lære, for at kunne træde ind i Geledet i større Masser, komme de større Troppesamlinger, hvorved Befalingsmændene uddannes og Folkene lære de Forhold at kjende, som nærmest have Lighed med Forholdene i Felten. I Modsetning til dette Forslag er det af et Parti bestandigt blevet anført, at det kostede for Meget, at man ikke kunde anvende saamange Penge derpaa, at man derfor maatte have en mindre Armee; man vilde have en lille og kjærnefuld Armee. Ja, der er Ingen, der mere end jeg stulde ønske, at vi kunne faae en kjærnefast Armee, men jeg maa tilstaae, at jeg ikke rigtigt forstaaer, hvorledes vi skulle faae en saadan lille og kjærnefuld Armee, der kunde gjøre os nogen Nytte. Stulde vi nemlig have en saadan lille Armee, maatte den første Betingelse derfor være, at vi ikke havde almindelig Værnepligt; vi maatte have en Værnebyrde, idet nemlig de, der ikke kunde betale for sig, maatte træde ind i Armeen og bære Værnepligten som en Byrde, hvorimod de, der kunde betale, vilde stille for sig, eller hverve Andre til at træde ind i deres Sted, og Armeen vilde altsaa blive en Sammensætning deels af hvervede Folk, deels af Folk, som bære en Værnebyrde, som vilde komme til at hvile tungt paa den mindre bemidlede Deel af Folket. Stulde denne Armee endelig være saa fast og sikker, som det forlanges, vilde den jo blive meget lille, navnlig meget mindre end den nu foreslaaede. Gaae vi ud fra, at vi for Diebliffet anvende 5 Millioner — det er kun et løst Tal, jeg nævner, — til Hærfors-

svaret, og man altsaa f. Ex. vil sige, at der ikke maa anvendes mere end 3 Millioner paa Hæren, da troer jeg ikke, man tør stille den Fordring, at man derfor faaer en Armee, der udgjør $\frac{2}{3}$ af, hvad der vil faaes efter den foresliggende Plan. Man maa gaae langt længere ned, thi der vil udfordres en længere Tjenestetid, langt stærkere Cabres, idet Folkene maa være ganske anderledes inde i Tjenesten, for at alle de Betingelser, der udfordres til paa denne Maade at være Soldat, kunne være trængte complet ind i Manden. Jeg troer derfor, at den mindre Sum vil være langt flattere anvendt, end naar vi anstrenge os noget mere og anvende en lidt større Sum for at faae det Forsvar, som her bydes, som efter min Overbeviisning i farefulde Tider i alt Fald vil kunne lægge et Vaand paa eller sætte en Stopper for en fjendtlig Indtrængen i Landet, forudsat at vi ikke paa engang blive oversaldne af en overvældende Styrke, thi i saa Fald vil det jo være en Umulighed at forsvare os. — Naar vi nu altsaa betragte den foresliggende Plan, maa man først spørge: Hvorpaa er det da, den væsentligst er begrundet? Den er begrundet i den almindelige Værnepligt, og det troer jeg rigtignok, at vi Alle maae holde paa, at denne bliver udviklet i sin fulde Styrke. Er denne Factor ikke tilstede, vil der aldrig kunne være Tale om at udvikle et virkeligt Forsvar. Naar derimod Alle trækkes ind i Armeen, faaer man derved ganske anderledes Kræfter baade til Mandskab og til Befalingsmænd, og der vil dernæst komme en Kjærlighed og en Interesse for Armeen ind i Befolkningen, der, om den end ikke er tilstede fra Begyndelsen af, dog vil vore Aar for Aar, idet Følelsen af at have været i Armeen vil bevare sig hos Manden i hans ældre Alder, og saaledes Følelsen for Armeen fra ham vil gaae over paa Børnene. Deri vil der ligge en stor Styrke, og, om man end ikke kan paavise den strax, troer jeg dog, at man allerede nu kan vurdere, hvad det vil sige, at Enhver paa denne Maade har Følelsen af at skulle værne for Landet. — See vi dernæst paa Uddannelsen af denne Armee, da har der været en Frygt for, at denne Uddannelse ikke vil være fylbig nok. Jeg skal